

RÖVID ELŐHANG AZ 56 FEJEZETHEZ

Az itt olvasható, tizennégy év eseményeit és folyamatait felölelő, csaknem négyezer oldalnyi krónika szövegei szinte csak pillanatokra térnek ki a munka megszületésének körülményeit és a megírásuk módszertani kérdéseit feszegető kérdésekre.¹ E hiányosságot némileg utólag pótlandóan, bevezetésképpen röviden összefoglalunk mintegy tucatnyi olyan szempontot, amelyek előre bocsajtása némileg megkönnyítheti az alábbi - első ránézésre riasztóan nagy terjedelmű - szöveg pontosabb értelmezését is.

- A 2006-os őszi válság után több helyen is úgy érezhették, hogy a váratlan fordulatok következményeit esetleg eredményesebben küszöbölhetnék ki akkor, ha mindezek előrejelzéséhez, valamint utólagos feldolgozásukhoz külső, elemzői segítséget is igényben vennének. Így döntött egy hazai energiaszolgáltató nagyvállalat vezérkara is, és e sorok írói a megrendelők számára 2007 január elejétől elkezdték megírni az egyes negyedévek nyomán leszűrhető legfontosabb szakmai/szakszerű tapasztalataikat, valamint megpróbálták jelezni a várható következményeket is.
- Ilyen típusú munkálkodásban nem voltunk kezdők, hiszen a megelőző másfél évtized során két olyan vastag kötetünk is megjelent, amelyeknek a rendezési és szerkesztési elvét a negyedéves időtartamok adták.² E tapasztalataink nyomán elkezdtük folyamatosan gyűjteni az adott - éppen megírandó - időszak fontosnak tetsző forrásait, majd a negyedév elteltével megrostálva ezeket, több napot is e háttéranyagok rendszerezésére szántunk. E forrásrendezés a legtöbbször eleve ki is alakította az adott negyedévről megírandó elemzési keretek nagy részét.
- Ezek után általában tíz napon, legfeljebb két héten belül meg is írtuk az adott időszak krónikáját, így megrendelőink a negyedév eltelte után legkésőbb 15-20 nappal már el is olvashatták az elemzést. S rövid időn belül rendre szóban is megvitathattuk velük mindazt, amit ők is különösen fontosnak tartottak. Talán nem is kell mondanunk, de ez a rendszeresség mind a két fél számára hallatlanul gyümölcsöző és inspiráló hatású tanulási folyamat lett.³

¹ Az 50. illetve az 55. részek bevezető oldalán olvasható egy-egy oldalnyi módszertani fejtegetés, de azt nem várhatjuk senkitől sem, hogy e háttér-ismereteket addig lapozva tartsuk homályban.

² **24 ÉVSZAK** c. kötetünk 1995-ben jelent meg, majd 2001-ben a „**MÉG 24 ÉVSZAK**” is (a Helikon kiadónál), s e két könyvben mintegy 1110 oldalnyi írás negyedéves rendben foglalja össze az 1988-2000 közötti tizenkét év Krónikáját.

³ A MEGRENDELŐK SZEMPONTJAIRÓL és tapasztalatairól Mészáros János csatlakozó előszó-írása ad tájékoztatást.

- Az első egy-két rész írásaiból talán még nem olvasható ki az, ami kb. a negyedik résztől viszont már végig uralkodó vonásoknak tarthatunk. Megéreztek annak az ízetét, hogy mindenféle külső szemponttól függetleníthetjük magunkat, nem kell takarékoskodnunk a személyesebb hangvétellel sem, sőt, időnként még a magánjellegű elfogultságokat, netán személyes érintettségeket is rendre beleírhatjuk az összegzőinkbe. Nagyjából a 4. fejezettől találtunk rá arra a stílusra, szerkesztési módra és krónikás-hangvételre, amely egészen e munka befejezéséig jellemző lehetett.
- Egy idő- talán már egy év – után ez a munka átalakult az életformánkat alapjaiban szabályozó, meghatározó tényezővé. Minden egyes negyedév végét úgy kellett terveznünk, hogy annak letelte után húsz napig ne legyen, ne is lehessen semmi egyéb, komolyabb elfoglaltságunk. Kialakult a folyamatos forrásmentés, anyaggyűjtés módszertana és ezek archiválási rendje. Idővel az adott negyedév kulturális életét is ezen a szemüvegen keresztül szemléltük, s ennek köszönhető, hogy a 7. fejezettől kezdve **Irodalmi idézetekből** vett címe lett az adott krónikáknak. Úgyszólván minden esetben az éppen érintett negyedév során napvilágot látott, leginkább találó vers, próza vagy beszéd szövege adta a kiválasztott mottó és idézet apropóját.
- Minden fejezet esetében törekedtünk az adott időszak fontosabb dokumentumainak a pontos megmentésére, és minden alkalommal a legfrissebb KSH-adatok segítségével igyekeztünk az éppen zajló gazdasági folyamatok tágabb-makroökonómiai háttérének a megrajzolására. Idővel a saját, halmozódó kézirataink tömege számunkra is olyan háttér-dokumentációvá nőtte ki magát, amelynek a bázisán viszonylag könnyedén tudtunk számos más olyan kihívásnak is eleget tenni, amikor a kronologikus összefüggéseknek is jelentősége lett. Némi nagyképszerűsködéssel úgy is mondhatnánk, hogy egy idő után bőven megéltünk a magunk által felhalmozott kéziratok ismereteiből is.
- 2021-gyel azonban ez a munka véget ért, s úgy érezzük, hogy a későbbiekben mások számára is fontos segítség lehet ez az ötvenhat fejezet. Ha másért nem akkor azért, mert az Idő múlásával egyre reménytelenebb lesz az adott negyedévre vonatkozó források megfelelően körültekintő felkutatása, amit mi viszont mindig is frissen, jóformán „melegében” végeztünk el. Ezért is gondoltuk, hogy utólag számos kutató, oktató, újságíró és egyéb érdeklődő sokféle hasznát veheti majd e gyűjteménynek.

Az eredeti szövegen utólag sem változtattunk, nem vettünk el semmit és nem is írtunk át semmit sem. Még akkor sem, ha ennyi év elteltével egészen nyilvánvalók a korabeli tévedéseink, és melléfogások. Néhány helyen, a legvégső szöveggondozások során legfeljebb utólag kommentáltam az egykori szövegünket: lábjegyzetben és mindig feltüntetve ezek megírásának az utólagos, pontos dátumát.

2021. márciusában. Petschnig Mária Zita és Kéri László

Mészáros János előszava:

"Frissen kinevezett kontrolling felsővezetőként rendszeresen készítettem előrejelzéseket. A tervek, prognózisok mikroszinten mutatták a várható teljesítményt, eredményességet.

Ugyanakkor már abban az időszakban számos olyan külső tényező volt, amelyek hatással voltak a gazdálkodásra: nemzetközi és hazai energiaárak alakulása, devizaárfolyamok, fogyasztás-, termelékenység alakulása, regulációs környezet.

Az energiaszektorra jellemző módon a fogyasztói profilgörbék alakulása, a teljesítmény lekötések olyan tényezők, amelyek lakmuszpapírként adnak jelzést a gazdasági folyamatok várható alakulásáról. Ez azonban egy tényező.

Az üzleti tervezés irányítójaként, a stratégiai- és regulációs területtel együtt gondolkodva kerestük azokat a jeleket, tényezőket, amelyeken keresztül érteni, értelmezni lehet a jelen történéseit. Ezen túl egybeszerkeszteni azokat az összefüggéseket, amelyek formálják a jövőt.

Éppen ezért merült fel az a gondolat, hogy készüljön egy gazdaság-politikai környezeti elemzés, amely aktuális folyamatokkal, döntésekkel, irányokkal és azok rendszerszintű elemeivel foglalkozik. Petschnig Mária Zita és Kéri László szakmai munkái és az innovációra való nyitottságuk eredményezte egy újszerű elemzői munka létrejöttét. A hosszú évek alatt az alkotásban, folyamatos fejlesztésben, konzultációban mindvégig partnerek voltak.

A megalkotott többezer oldal olyan kortörténeti dokumentum, XXI. századi krónika, ami egy fontos korszak értelmezését segíti elő, s forrást jelenthet a jelen/jövő történéseire, kutatói, a politika/gazdaság iránt érdeklődők számára."